

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Β' ΚΥΚΛΟΥ ΤΕΕ

13 ΙΟΥΝΙΟΥ 2008

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΕΝΟΤΗΤΑ Α΄

1. α. Σ
β. Λ
γ. Σ
δ. Λ
ε. Λ
2. α. Οι άνθρωποι απεμπολούν την αξιοπρέπειά τους.
β. Οι πολίτες αποδίδουν κυρίαρχο ρόλο στην αστυνόμευση.
γ. Η παιδεία, η ουσιαστική μόρφωση, απουσιάζει.

ΕΝΟΤΗΤΑ Β΄

- 1.α. **απατηλές:** κίβδηλες
κλονίσαι: ταραξεί
προσηλώνεται: συγκεντρώνεται
συμπληρωθεί: ολοκληρωθεί
αθυμία: στεναχώρια

- 1.β. **απόληξη:** έναρξη
ξεκάθαρες: ασαφείς
άξιος: ανάξιος
κάμψη: ακμή
αμεριμνησία: φροντίδα

2α. Η συλλογιστική πορεία του συγγραφέα είναι **επαγωγική**, καθώς στην πρώτη παράγραφο παρουσιάζει τη θέση του – συμπέρασμα και στη συνέχεια προσκομίζει το αποδεικτικό του υλικό (προκείμενες). Η θέση του, που διατυπώνεται με τη μορφή ρητορικού ερωτήματος (*είναι οι πολίτες ώριμοι για τη Δημοκρατία;*) είναι μια **γενική διαπίστωση**, ενώ οι προκείμενες που ακολουθούν είναι **ειδικές περιπτώσεις** που καταλήγουν στο συμπέρασμα πως οι πολίτες, σε πολλές περιπτώσεις είναι ανώριμοι να απολαύσουν αλλά και να συμμετέχουν ενεργά στη Δημοκρατία. Πρέπει να επισημάνουμε ότι ο συλλογισμός είναι αντεστραμμένος, δηλαδή προηγείται το γενικό συμπέρασμα και ακολουθούν οι ειδικές προκείμενες, ωστόσο, επειδή μας ενδιαφέρει η πορεία με την οποία προχωρά ο νους και όχι η σειρά με την οποία έχει γραφεί ο συλλογισμός, γι' αυτό το λόγο τον χαρακτηρίζουμε επαγωγικό.

2.β.

1. Τα αίτια για την παρακμή της Δημοκρατίας είναι ιστορικά αλλά και ατομικά.
2. Η κοινωνική αγωγή προϋπόθεση της Δημοκρατίας.

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ΄

1.

Ο λογοτέχνης Άγγελος Τερζάκης στο κείμενο του αναφέρεται στη σχέση των πολιτών με τη Δημοκρατία. Αρχικά, δηλώνει ότι ο λαός σε διάφορες περιόδους οφείλει να αποδεικνύει τη δημοκρατική του ωριμότητα. Η δημοκρατία προαπαιτεί εσωτερική πειθαρχία και αφοσίωση σε υψηλές ιδέες από τους πολίτες. Ωστόσο, σε κάθε κρίση της είναι σωστό να αναρωτιέται ο πολίτης μήπως ο ίδιος δεν είναι άξιος ακόμη του δημοκρατικού πολιτεύματος. Ο δοκιμιογράφος απογοητεύεται όταν διαπιστώνει την ευκολία με την οποία απορρίπτουν κάποιοι το δημοκρατικό πλαίσιο και την ανθρώπινη αξιοπρέπεια. Στην πραγματικότητα, κανείς δεν επιθυμεί την ολιγαρχία. Καταλήγει, υποστηρίζοντας ότι, για να κριθεί ένας λαός άξιος της Δημοκρατίας, θα πρέπει να ελέγχεται κυρίως στην ιδιότητα του αλληλοσεβασμού και την κοινωνική του παιδεία.

2.

Επικοινωνιακό πλαίσιο:

άρθρο.

Ύφος:

επίσημο

Ρηματικά πρόσωπα:

α΄ πληθυντικό, γ΄ ενικό – πληθυντικό.

Τίτλος:

“Το μεγαλείο της Δημοκρατίας”

Πρόλογος: Αφορμή ένα επίκαιρο γεγονός, όπως, για παράδειγμα, η κύρωση από το ελληνικό κοινοβούλιο της Συνθήκης της Λισσαβόνας.

Α΄ Ερώτημα: Η προσφορά της Δημοκρατίας στο άτομο και την κοινωνία.

- Πολιτικός – κοινωνικός τομέας: διασφάλιση πολιτικών δικαιωμάτων, κατοχύρωση ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ελευθεριών, εξάλειψη κοινωνικών ανισοτήτων, κοινωνική συνοχή και ευημερία.
- Στον οικονομικό τομέα: ελεύθερη οικονομική δραστηριότητα, ενεργοποίηση ιδιωτικής πρωτοβουλίας, οικονομική άνθηση.
- Στον πνευματικό και πολιτιστικό τομέα: ελευθερία σκέψης – έκφρασης, ανταλλαγή απόψεων, πνευματική πρόοδος, ελεύθερη διακίνηση πολιτιστικών μηνυμάτων, πολιτιστική άνθηση.

Β΄ Ερώτημα: Πώς μπορούμε να διαμορφώσουμε πολίτες με δημοκρατική συνείδηση;

- Δημοκρατική παιδεία: ορθή πολιτικοποίηση, ανθρωπιστική εκπαίδευση, αναβάθμιση του θεσμού των μαθητικών κοινοτήτων.
- Έλεγχος από τα Μ.Μ.Ε. των κομμάτων και του Κοινοβουλίου, ανάδειξη προβλημάτων, δυσλειτουργιών και παρατυπιών. Πληροφόρηση του λαού και καθοδήγηση.
- Οι πνευματικοί άνθρωποι οφείλουν να καθοδηγούν το λαό, να τον μορφώνουν και να τον αφυπνίζουν.

Επίλογος: Ευχή για εμβάθυνση της Δημοκρατίας και κάλεσμα στους πολίτες να αναλάβουν ενεργότερο ρόλο, καθώς η Δημοκρατία στηρίζεται αποκλειστικά σε αυτούς.